

2016-11-22

Landstingsstyrelsen

Gällande Yttrande över promemorian Jämn könsfördelning i bolagsstyrelser (Ds 2016:32)

Socialdemokraterna i Stockholms läns landsting delar regeringens uppfattning att politiken och den offentliga sektorn har en viktig roll att spela för att stärka jämställdheten mellan könen i det svenska samhället och på svensk arbetsmarknad.

Vi föreslår därför att Landstingsstyrelsen beslutar

att avge yttrande över promemorian Jämn könsfördelning i bolagsstyrelser (Ds 2016:32) som tillstyrker att en utredning tillsätts om lagreglering av könsfördelningen i kommunala bolags styrelser.

För detta förslag vill vi anföra följande.

Ett principiellt viktigt, och det kanske vanligast förekommande, argumentet mot att politiskt reglera könsfördelningen i privatägda bolags styrelser är att sådan reglering skulle strida mot äganderätten. När det gäller offentligt ägda bolag är den invändningen inte relevant eftersom ägaren är samhället och dess medborgare. En reglering av sådana bolags styrelser skulle således reflektera just ägarens intressen.

Vidare finner Socialdemokraterna argumentationen i förslaget till yttrande, och i den styrande alliansminoritetens politiska kapp, bitvis märklig.

För det första noterar vi att man än en gång hänvisar till det kommunala självstyret för att motsätta sig ett framåsyftande initiativ från regeringen. Nyligen fördes en liknande argumentationslinje rörande förslaget om ett obligatorium för sociala krav vid offentliga upphandlingar. Liksom var fallet då utvecklades det aktuella förslaget till yttrande inte resonemanget om hur en reglering av könsfördelningen i kommunala bolags styrelser skulle strida mot det kommunala självstyret. Man nöjer sig med att hänvisa till Regeringsformens formulering om att ”en inskränkning i den kommunala självstyrelsen inte bör gå utöver vad som är nödvändigt med hänsyn till de ändamål som föranlett den”.

Socialdemokraterna anser att dessa ändamål – ett hållbart och rättvist arbetsliv när det gäller de sociala kraven och förbättrad jämställdhet när det gäller regleringen för jämnare könsfördelning – mycket väl kan motivera inskränkningar av de nämnda slagen i det kommunala självstyret. Dessa ändamål handlar om att vilja något med

samhället. Hänvisningen till självstyret röjer ingen motsvarande vilja. Den politiska kappan ger ett liknande intryck. Den anger att "[d]et behövs ett aktivt jämställdhetsarbete [sic] för att uppnå en jämnare könsfördelning" men lämnar inte några egentliga förslag om hur arbetet ska vidareutvecklas.

Socialdemokraterna påminner också om att det redan i dagsläget finns många lagar och nationella regler som begränsar det kommunala självstyret och vad kommuner har möjlighet att göra. Varken förslaget till yttrande eller den politiska kappan förklarar varför den aktuella typen av reglering skulle vara annorlunda än de existerande.

För det andra är jämförelsen med Norges motsvarande reglering missvisande. Förslaget till yttrande konstaterar dels att Norge 2006 införde lagkrav på minimiantal *ledamöter* av vardera könet i styrelserna i publika aktiebolag, dels att den kvoteringslagen inte medfört någon motsvarande ökning av andelen kvinnliga *verkställande direktörer* i dessa bolag. Mot den bakgrunden ifrågasätts huruvida en lagreglering av jämn könsfördelning är det mest effektiva sättet för lagstiftaren att verka för ökad jämställdhet i näringslivet.

Även om andelen kvinnliga verkställande direktörer kan användas som mått på jämställdheten i näringslivet är det inte det enda måttet, och inte det mått som bäst mäter framgången i en reglering avsedd att öka antalet kvinnliga *ledamöter* i styrelserna.

För det tredje kan konstateras att Stockholmsregionen hyser en stor del av landets befolkning och att regionens invånare dessutom är mer välutbildade än befolkningen i landet i övrigt. Förutsättningarna att hitta kvalificerade och meriterade kvinnor till de kommunala bolagen torde således vara bättre här än i andra landsting och kommuner. Mot den bakgrunden är det anmärkningsvärt att könsfördelningen i styrelserna i landstingets bolag fortfarande inte är jämn. Det om något är ett tecken på att jämställdhet inte kan nås enbart med de fromma förhoppningar som utgör alliansens jämställdhetspolitik.

Socialdemokraterna anser att Stockholms läns landstings målsättning ska vara att åstadkomma en helt jämn (50-50) könsfördelning i styrelserna i landstingets bolag.